

Carta del Prelat (octubre 2011)

Amb ocasió d'un nou aniversari de la fundació de l'Obra, Mons. Xavier Echevarría reflexiona sobre els sentiments d'adoració i gratitud que ompliren l'ànima de sant Josepmaria, el 2 d'octubre de 1928.

Estimats, que Jesús em guardi les filles i els fills!

Demà celebrarem un nou aniversari del moment en el qual la llum de Déu es va fer clara com el sol de migdia en l'ànima del nostre Fundador. *Domine, ut videam!, Domina, ut sit!*, havia clamat insistentment des de la seva adolescència. I la resposta del Senyor, per intercessió de la Verge Santíssima, li va arribar el 2 d'octubre de 1928. Us convido a rememorar l'escena, tal com [sant Josepmaria](#) la va deixar consignada en els seus apunts espirituals, per tractar de treure'n ensenyaments aplicables a la nostra existència quotidiana. I us convido també a que cada dia doneu gràcies a la Trinitat Santíssima per haver volgut l'Opus Dei.

Es trobava el nostre Pare –ho coneixem totes i tots— fent uns dies de recés espiritual. En el matí de la tercera jornada, després de celebrar la Santa Missa, perllongava la seva pregària, repassant les notes que havia anat prenent en els mesos i anys anteriors: llums que el Senyor li havia anat donant amb vista a allò que li anava a demanar. Fins aquell moment, en la seva ment existien només idees fragmentàries sobre el que Déu esperava de la seva vida, fegonades de llum que no sabia interpretar amb exactitud. En el seu cor fomentava una disponibilitat total per complir la Voluntat divina, sense saber què era. I, de sobte, aquelles llums parcials, aquells indicis del voler de Déu, se li van revelar clarament. *«Vaig rebre la il·luminació sobre tota l'Obra, mentre llegia aquells papers. Commogut em vaig agenollar –estava sol a la cambra, entre xerrada i xerrada— vaig donar gràcies al Senyor, i recordo amb emoció el tocar de les campanes de la parròquia de la Mare de Déu dels Àngels»*¹.

La primera reacció de [sant Josepmaria](#) va ser, com es dedueix d'aquest text autobiogràfic, una profunda commoció de tot el seu ésser, amb una manifestació externa ben concreta: va caure de genolls en adoració davant el disseny diví, perquè –com assenyala Benet XVI– **«l'oració té una de les seves típiques expressions en el gest de posar-se de genolls»**². Amb tal actitud, la criatura reconeix la seva necessitat absoluta de Déu, sense el qual res no és, res no pot. En tal experiència, la persona agraciada per Déu **«s'adreça tota ella a l'Ésser davant el qual està; orienta la seva ànima a aquell Misteri del qual espera la realització dels seus desitjos més profunds i l'ajuda per a superar la indigència de la seva vida»**³.

Aquell acte d'acceptació submissa, amb el qual el nostre Pare va començar el seu camí a l'Opus Dei, estava impregnat d'humilitat. Quantes vegades, recordant aquells moments, va mostrar la seva convicció profunda que el Senyor va servir-se d'ell com d'un instrument

¹ Sant Josepmaria, *Apunts íntims*, n. 306 (2-X-1931), en A. Vázquez de Prada, "El fundador del Opus Dei", I, p. 293.

² [Benet XVI](#), *Discurs en l'audiència general*, 11-V-2011.

³ *Ibíd.*

desproporcionat, perquè quedés clar que l'Obra venia de Déu, no era fruit de l'enginy humà! «*És com si una persona hagués agafat la pota d'una taula i hagués escrit –amb cal·ligrafia bonica– un manuscrit miniat, preciós*»⁴, deia en una ocasió. Recordant aquella intervenció divina en la seva ànima, comentava: «*No em va demanar permís [Jesucrist](#) per ficar-se en la meua vida. Va venir i es va plantar allà: tu em fas això i això, i jo... com un ruquet. És Senyor de totes les criatures.*

«*Teniu dret a ficar-vos en les ànimes de tothom, per ajudar-los a ser millors, respectant la llibertat de cadascú. Potser alguna vegada no us rebran bé, però en altres ocasions us aniran a buscar. Això és clar: no només és un dret del cristià, sinó que és un deure: aneu i ensenyeu a totes les criatures (Mt 28, 19)*»⁵.

No tindria res de particular que els deixebles de Jesús, en considerar la grandesa de l'encàrrec diví i la petitesa de les nostres forces, ens preguntéssim en alguna ocasió: com és possible que Déu s'hagi fixat en mi, per fer tota aquesta tasca?; ¿com és possible que m'hagi dirigit la seva crida, si sóc tan poca cosa, si no tinc virtuts i ni mitjans? En aquests moments, [sant Josepmaria](#) aconsellava obrir l'Evangelí de sant Joan i meditar «*aquell passatge en què es narra la curació del cec de naixement. Vegeu com Jesús fa fang, amb pols de la terra i saliva, i aplica aquest fang als ulls del cec per donar-li la llum (cf. Jn 9, 6). El Senyor fa servir com a coliri una mica de fang*»⁶. I afegia, dirigint-se a les seves filles i fills a l'Opus Dei, amb paraules que es poden aplicar perfectament a tots els cristians: «*Amb el coneixement propi de la nostra feblesa, del nostre valer nul, però amb la gràcia del Senyor i la bona voluntat, som medicina, per donar llum; som –experimentant la nostra petitesa humana– fortalesa divina, per als altres*»⁷.

Especialment en la Missa i en les estones de pregària, en situar-nos davant de Déu sense amagar la nostra misèria, però també amb la convicció de ser fills seus estimadíssims, el fang de la nostra debilitat personal es converteix en medicina per a la salut de tantes persones. Ficats en aquest forn ardent de caritat, que és el Cor de Crist, la nostra ànima es va identificant més i més amb Jesús per l'acció de l'Esperit Sant. «**L'oració, que és obertura i elevació del cor a Déu, es converteix així en una relació personal amb Ell. I encara que l'home s'oblidi del seu Creador, el Déu viu i veritable no deixa de prendre la iniciativa, cridant l'home a la trobada misteriosa de l'oració**»⁸. ¿Anem puntualment a aquestes mitges hores d'oració, per parlar de tu a tu amb el nostre Déu? ¿Quin esforç posem per no perdre ni un minut d'aquests temps?

En aquests últims mesos, us he recordat la importància de tenir cura d'aquestes estones diàries de meditació. No em cansaré d'insistir-vos, perquè –seguint l'ensenyament del nostre Pare, ben ancorat en la tradició de l'Església– estic convençut, com vosaltres, que és aquesta l'única arma de què disposem els cristians per vèncer en les lluites grans i petites, per a la glòria de Déu, que es presenten al llarg de les nostres jornades.

Benet XVI exposa àmpliament aquest aspecte en una de les catequesis sobre l'oració, que està desenvolupant en les audiències generals. En considerar el misteriós episodi de la lluita nocturna del patriarca Jacob amb un desconegut, abans de travessar el gual que el conduiria

⁴ Sant Josepmaria, *Notes d'una reunió familiar*, 31-XII-1973.

⁵ Sant Josepmaria, *Notes d'una reunió familiar*, 18-V-1970.

⁶ Sant Josepmaria, *Carta* 29-IX-1957, n. 16.

⁷ Ibid.

⁸ [Benet XVI](#), *Discurs en l'audiència general*, 11-V-2011.

a la trobada amb el seu germà Esau⁹, el Papa recorda –amb paraules del *Catecisme de l'Església Catòlica*– que «la tradició espiritual de l'Església ha pres d'aquest relat el símbol de l'oració com un combat de la fe i una victòria de la perseverança»¹⁰. I comenta: **«El text bíblic ens parla de la llarga nit de la recerca de Déu, de la lluita per conèixer el seu nom i veure el seu rostre; és la nit de l'oració que, amb tenacitat i perseverança, demana a Déu la benedicció i un nom nou, una nova realitat, fruit de conversió i de perdó»**¹¹.

Deixeu-me que us insisteixi: perseverem en el *combat de l'oració*, sense descuidar o rebaixar mai, per cap motiu, aquestes estones de xerrada amb el nostre Pare Déu; dialoguem amb [Jesucrist](#), el nostre Germà gran, que ens ensenya a tractar el seu Pare celestial; donem entrada al Paràclit, que vol inflamar els nostres cors en l'amor de Déu. Posem com a intercessora la Verge Santíssima, Mare de Déu i Mare nostra, que és Mestra d'oració, i recorrem a sant Josep, als àngels i als sants, especialment a [sant Josepmaria](#), que amb la seva [doctrina](#) i el seu exemple ens ha mostrat la manera de ser contemplatius enmig del món.

Tornem a les paraules amb les quals el nostre Pare descrivia el que va succeir en la seva ànima el 2 d'octubre de 1928. Després d'haver anotat que va caure de genolls, adorant Déu davant el disseny diví que en aquell moment se li descobria, afegeix que la seva ànima es va omplir d'un profund sentiment de gratitud: **«Vaig donar gràcies al Senyor, i recordo amb emoció el tocar de les campanes de la parròquia de la Mare de Déu dels Àngels»**¹².

Per a qui sap que de Déu li venen totes les coses bones, i que per si mateix res de valor no té, l'agraïment es mostra com el revers de l'adoració: componen inseparablement les dues cares d'una moneda. Per això el nostre Pare va voler que la data del 2 d'octubre, així com la del 14 de febrer –aniversari d'altres decisives intervencions del Senyor en la història de l'Obra– fossin dies de profunda i constant acció de gràcies en l'Opus Dei. Sabeu com mostrava la seva gratitud?: Amb abundants actes de desgreuge.

Elevem, doncs, el nostre cor al Senyor plens de gratitud. El 6 d'octubre és també un dia molt oportú per manifestar aquests sentiments, per la canonització de [sant Josepmaria](#), que ens recorda que és possible arribar a la veritable santedat, com el nostre Pare, que va recórrer amb fidelitat, un dia i un altre, aquest camí que s'obre pas entre les circumstàncies normals de la vida corrent.

Certament, aquest afany requereix una lluita constant contra tot el que ens pugui apartar de l'amor de Déu, una lluita que recupera vigor i energies en els moments dedicats al tracte personal amb el Senyor. La lluita nocturna de Jacob **«es converteix així, per al creient, en un punt de referència per entendre la relació amb Déu(...). L'oració requereix confiança, proximitat, gairebé en un cos a cos simbòlic no amb un Déu enemic, adversari, sinó amb un Senyor que beneeix i que roman sempre misteriós(...). Per això l'autor sagrat utilitza el símbol de la lluita, que implica força d'ànim, perseverança, tenacitat per aconseguir allò que es desitja. I si l'objecte del desig és la relació amb Déu, la seva benedicció i el seu amor, llavors la lluita no pot culminar sinó en el**

⁹ Cf Gn 32, 22-32.

¹⁰ *Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 2573.

¹¹ [Benet XVI](#), *Discurs en l'audiència general*, 25-V-2011.

¹² Sant Josepmaria, *Apunts íntims*, n. 306 (2-X-1931), en A. Vázquez de Prada, "El fundador del Opus Dei", I, p. 293.

lliurament de si mateixos a Déu, en el reconeixement de la pròpia debilitat, que venç precisament quan s'abandona en les mans misericordioses de Déu»¹³.

En el moment precís en què [sant Josepmaria](#) veia l'Obra, el 2 d'octubre de 1928, escoltava el ressò de les campanes de l'església de la Mare de Déu dels Àngels, que repicaven a tot vent en honor de la seva patrona. «*Mai no han deixat de sonar en les meves oïdes*»¹⁴, recordaria moltes vegades el nostre Pare. I gairebé al final de la seva vida, amb una de les cartes que va anomenar "campanades", ens exhortava a mantenir-nos en una vigília d'amor a Déu: «*Voldria que aquesta campanada fiqués en els vostres cors, per sempre, la mateixa alegria i vigília d'esperit igual que van deixar en la meva ànima –ha transcorregut ja gairebé mig segle– aquelles campanes de Nostra Senyora dels Àngels*»¹⁵.

El mes d'agost vaig haver de tornar a Pamplona per acabar la revisió mèdica, interrompuda abans de viatjar a l'Àfrica, i el 23 d'aquest mes vaig "escapar-me" a Torreciutat. Allà es troba l'única campana del temple de la Mare Déu dels Àngels, que es va salvar de la destrucció. Vaig voler ser al santuari tot el temps possible, i vaig fer l'oració de la tarda a la capella del Sant Crist. Mentre us portava a totes, a tots, amb mi, vaig demanar al Senyor – com ens aconsellava el nostre Pare– que sabéssim mirar el seu lliurament per millorar el nostre. Estigueu segurs, segurs, que ¡podem!

La Verge Santíssima ha estat present en totes les cruïlles del camí de l'Opus Dei, per això és lògic que les nostres accions de gràcies arribin a Déu a través d'Ella. Recorrem a la seva intercessió en tots els moments, però especialment en les seves festes. En aquest mes tenim diverses: la Mare de Déu del Roser, el proper 7 d'octubre, el dia 12, la Verge del Pilar, a la qual el nostre Fundador va tenir tanta devoció des de petit, i a la qual va acudir quotidianament mentre es preparava per al sacerdocí, demanant-li –*Domina, ut sit!*, Senyora, que sigui!– la realització d'allò que presagiava en la seva ànima. No oblidem tampoc que l'11 octubre de 1943 –llavors festa mariana, ja que es commemorava en aquella data la Maternitat divina de Maria– l'Obra va rebre la primera aprovació escrita de la Santa Seu.

Recordant el beat Joan Pau II –aquest any podrem celebrar la seva memòria litúrgica, el 22 d'octubre–, diguem a Santa Maria plens de confiança: *totus tuus*, vull ser tot teu, com ho va ser aquest sant Pontífex, com ho va ser el nostre estimadíssim Pare. Podem aprofitar aquesta commemoració per demanar la intercessió de Joan Pau II en favor de l'Església i l'Opus Dei, per a resar pel Papa. Encomaneu-li també les meves intencions.

Amb tot afecte, us beneeix

el vostre Pare

+ Xavier

¹³ [Benet XVI](#), *Discurs en l'audiència general*, 25-V-2011.

¹⁴ Sant Josepmaria, *Instrucció*, 19-III-1934, nota 9.

¹⁵ Sant Josepmaria, *Carta* 14-II-1974, n. 1.